

Бібліографічні посилання:

1. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
2. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Vnutrishno-peremishcheni-osobi.html>
3. International Protection Considerations Regarding Armenian Asylum-Seekers and Refugees. United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Geneva September 2003.

Маркіна Лідія Леонідівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку суспільства «якість» стає ключовою соціально-економічною категорією, індикатором соціально-економічної політики держави.

Якість – це категорія багаторівнева, багатоаспектна, багатофункціональна. Якість є сукупністю характеристик об'єкта з точки зору його здатності задовольняти нагальні та передбачені потреби: якість життя, якість системи освіти, якість науки, якість техніки та технологій, якість виробництва, якість праці, якість продуктів праці тощо. Отже, якість – це фундаментальна категорія, яка охоплює усі фактори соціального устрою і діяльності людей. Категорія «якість» розкривається через співвідношення до категорій «кількість», «системність», «структурність», «організованість», «оцінка».

Якість вивчає спеціальна наука – квалітологія. У її структурі можна виокремити наступні взаємопов'язані складові: теорія якості, теорія управління якістю, кваліметрія, метрологія.

Предметом теорії якості є дослідження природи якості, вивчення економічних, соціальних, інформаційних аспектів якості продукції на етапах її створення та використання. Теорія управління якістю – це галузь науки, яка займається розробкою наукових основ та методів забезпечення та управління якістю. Метрологія досліджує та реалізує методи вимірювання якості. Кваліметрія вивчає і реалізує методи кількісної оцінки якості.

Педагогічна кваліметрія виникає на початку 70-х років ХХ століття, як напрям педагогічних досліджень, головним змістом яких є вимірювання й оцінка педагогічних параметрів та характеристик якості освіти.

У сучасному світі інтелектуальний потенціал суспільства безпосередньо залежить від якості освіти, тому діагностика якості освіти є актуальною проблемою. У педагогіці якість освіти визначається як ступінь задоволення очікувань різних учасників процесу освіти від наданих освітнім закладом

послуг або ступінь досягнення поставлених в освіті мети і завдань [2, с. 170].

Якість освіти – соціально-психологічна категорія, яка має складну ієрархічну структуру, складовими якої є: якість керівництва освітнім процесом, якість викладання, якість змісту освіти, якість технологій навчання, якість результату освітнього процесу, якість освіченості особистості.

У чинному Законі України «Про вищу освіту» поняття «якість вищої освіти» розглядається як рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти [1].

На якість освіти безпосередньо впливає зовнішнє та внутрішнє середовище.

У зовнішньому середовищі можна виокремити макросередовище та мікросередовище. Макросередовище може бути охарактеризовано політичною, правовою, економічною, соціальною та технологічною складовими. Воно визначає загальні умови, в яких буде діяти заклад освіти та формує можливі рамки його функціонування.

Макросередовище через систему державних освітніх стандартів визначає вимоги, які пред'являються державою до якості рівня підготовки випускників. Їх безумовне виконання є обов'язковою умовою функціонування будь-якого закладу освіти. Зміни макросередовища обумовлюють зміни загальних умов, у яких функціонує заклад освіти та вимог до якісного рівня освітніх послуг.

Мікросередовище формують установи, у яких в подальшому будуть працювати випускники, заклади загальної середньої освіти, професійно-технічно освіти, вищої освіти; органи управління закладів освіти в регіоні, а також здобувачі освіти та їх батьки. Всі ці складові знаходяться в різноманітних взаємовідносинах, які мають вплив на якість освіти.

Але завдання досягнення якості освіти вирішуються безпосередньо в кожному закладі освіти на основі аналізу процесів, які відбуваються у внутрішньому середовищі закладу освіти: планування та забезпечення освітньої діяльності, підтримка учасників освітнього процесу.

Основними факторами, які впливають на якість освітнього процесу в закладах вищої освіти є інфраструктура, науково-методичне, інформаційно-технічне, фінансово-економічне, кадрове забезпечення.

Головна роль при цьому відводиться науково-педагогічним працівникам. Інтелект, професіоналізм, науковий потенціал, педагогічна майстерність професорсько-викладацького складу має вирішальне значення у розвитку позитивної мотивації здобувачів вищої освіти до навчання та підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців.

В сучасних умовах спостерігається посилення пріоритетності таких показників якості, як конкурентоспроможність випускників, результативність наукових досліджень та інноваційної діяльності, ефективність фінансово-

економічної діяльності, ефективність підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації (доктор філософії, доктор наук), вплив закладу освіти на суспільство, ефективність навчально-методичної діяльності, міжнародне визнання закладу вищої освіти в освітньої діяльності.

Отже, потреба в діагностики та оцінці якості освіти необхідна для отримання об'єктивної інформації про досягнення результатів освітнього процесу, виявлення позитивних та негативних тенденцій його розвитку, встановлення причин підвищення або зниження рівня навчальних досягнень з метою корекції навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти і прийняття обґрунтованих рішень щодо розвитку освітнього простору.

Бібліографічні посилання:

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004.
2. Словник психолого-педагогічних термінів і понять / Упоряд. Ю.В. Буган, В.І. Урсульський.– Тернопіль: «Астон», 2001.

Михайлов Володимир Вікторович,
кандидат історичних наук,
Таврійський державний агротехнологічний
університет ім. Дмитра Моторного

**КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА «МЕМОРІАЛ»
У 1989-1991 РР.**

Лібералізація суспільно-політичного життя в УРСР у другій половині 1980-х рр. спричинила появу цілої низки неформальних громадських груп антикомуністичної спрямованості. Серед неурядових об'єднань, що стояли в авангарді національного відродження України, безумовно виділяється історико-просвітницьке товариство «Меморіал». За короткий проміжок часу товариство вже мало в республіці розгалужену систему обласних та міських відділень.

Досить плідною була діяльність Мелітопольського товариства «Меморіал», створеного в грудні 1989 р. Головою організації обрано Героя Радянського Союзу, генерал-майора авіації у відставці М. О. Опришка. До керівного складу увійшли також представник міському комсомолу Л. Власенкова і працівник міськвійськкомату А. А. Корнеєв. Вдалий підбір керівництва на деякий час захистив товариство від нападок з боку партійних органів. Але незабаром ситуація змінилася, «Меморіал» очолив колективний орган, що складався з трьох співголів: доцента Мелітопольського педінституту, кандидата біологічних наук С. В. Воловника, викладача Меліто-